

"Bütün mevcudattaki cezbe ve cazibe kanunları muhabbettendir." cümlesini izah eder misiniz?

Cazip (çeken) Allah'ın ebedi cemal ve kemalidir.

İncizap (çekilen) ise, insanın bu ebedi cemal ve kemalin tesirine girmesidir.

Cezbe (çekilme hali) ise, bu cazibe ve incizap halinin insan üzerindeki coşkun halleridir. İşte insandaki huzur ve mehabet bu cezbe halinin adıdır. Derecesine göre her insanda bu hal az çok bulunur.

Dış etken olmadan, iç harekete geçmez; bu kainattaki etki tepki yasasına aykırıdır. Yani insanın içindeki huzuru tetikleyen dış bir etken lazımdır ki, bu da Allah'ın ebedi olan cemal ve kemalidir.

Allah, insan vicdanına bir incizap kuvveti koymuştur; yani çekilme duygusu koymuştur. Nasıl radyonun alıcısı, bir verici dalgayı hissettiği zaman, hemen algılar ve vericinin ne olduğu hususunda veya yayın faaliyeti hakkında aygıtımıza bilgi ve veri aktarır, biz de o veri istasyonunun mesajını dinleriz. Aynı şekilde insanın vicdanındaki çekilme kabiliyeti de, yani incizap da cazibedar bir hakikati, yani Allah'ın sonsuz isim ve sıfatlarının nihayetsiz tatlı çekiciliğini algıladığı zaman, hemen algıladığı bilgi ve veriyi kalbe ve akla aktarır; biz de o cazibedar hakikat hakkında malumat sahibi olmuş oluruz.

İşte bu çekme çekilme sürecinin tamamına **muhabbet** deniliyor. Ya da çekme ve çekilme, muhabbetin bir sonucu, bir neticesidir. İnsan aşık olduğu bir şeye karşı sürüklenir, ona doğru çekilir demektir. Çekme ve çekilme muhabbetin somut bir remzidir.